

Comparison of the effect of Davis instructional strategy and traditional instructional on the development of reading skills of dyslexic boys in grade 2 of elementary school from Roshtkhar

Mohsen Khoshroo¹, Ali Mohammad Rezaei², Siavash Talepasand³

1-M.A Educational Psychology, Department of Educational Psychology, Semnan University, Semnan, Iran.

2- Associate Professor, Department of Educational Psychology, Semnan University, Semnan, Iran (Corresponding Author). E-mail: rezaei_am@semnan.ac.ir

3- Associate Professor, Department of Educational Psychology, Semnan University, Semnan, Iran.

Received: 07/10/2020

Accepted: 20/12/2020

Abstract

Introduction: Reading is one of the most important skills in elementary school so that its disorder affects learning of other subjects.

Aim: This study aimed to compare the effect of Davis educational strategy with traditional education in improving the reading of dyslexic male students in the second grade of elementary school.

Method: The research type was quasi-experimental. The population of this study included all boys in grade 2 of elementary school from Rashtkhar city in the academic year 2015-2016 that 10 of them who were diagnosed with dyslexia, were randomly selected based on a checklist of 27 items for dyslexia symptoms, report card and health assessment card of the first year of elementary school. Then these students were randomly divided in experimental group with Davis method intervention and the other group with traditional instruction. After Davis instructional intervention, post-test was performed on both groups and obtained data from pre-test and post-test were analyzed using SPSS version 19 with Kolmogorov-Smirnov test and dependent t-test.

Results: The results of dependent t-test and difference between scores of the two groups showed that improvement mean in Davis group (8.15) compared to the traditional group (2.67) was significantly different, which indicates the effect of Davis treatment intervention on improving students' reading ($P < 0.01$).

Conclusion: It can be concluded that Davis method has improved students reading skills by increasing the range of precision and attention, improving visual memory and comprehension.

Keywords: Reading, Dyslexia, Davis method, Traditional method

---

How to cite this article : Khoshroo M, Rezaei AM, Talepasand S. Comparison of the effect of Davis instructional strategy and traditional instructional on the development of reading skills of dyslexic boys in grade 2 of elementary school from Roshtkhar. Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry. 2021; 7 (6): 43-52 .URL: <http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-768-en.pdf>

Copyright © 2018 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

مقایسه تأثیر راهبرد آموزشی داویش و آموزش سنتی بر پیشرفت مهارت‌های خواندن دانش‌آموزان پسر نارساخوان در پایه دوم دبستان شهرستان رشتخوار

محسن خوشرو^۱، علی محمد رضایی^۲، سیاوش طالع پسند^۳

۱. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، گروه روان شناسی تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.

۲. دانشیار، گروه روان شناسی تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران (مولف مسئول). ایمیل: rezaei_am@semnan.ac.ir

۳. دانشیار، گروه روان شناسی تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۰۹/۳۰

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۰۷/۱۶

چکیده

مقدمه: مهارت خواندن یکی از مهم‌ترین مهارت‌ها در دوره ابتدایی است به طوری که اختلال در آن بر یادگیری سایر دروس تأثیر می‌گذارد.

هدف: هدف پژوهش حاضر، مقایسه تأثیر راهبرد آموزشی داویش با آموزش سنتی در بهبود خواندن دانش‌آموزان پسر نارساخوان پایه دوم ابتدایی بود.

روش: نوع پژوهش، نیمه آزمایشی بود. جامعه این پژوهش کل دانش‌آموزان پسر پایه دوم ابتدایی شهر رشتخوار در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ بودند که با نمونه‌گیری تصادفی ۱۰ نفر از آن‌ها که بر اساس چک‌لیست ۲۷ گویه بررسی نشانگان نارساخوانی، کارنامه و کارت سنجش سلامت سال اول ابتدایی، دارای اختلال خواندن تشخیص داده شده بودند، انتخاب شدند و سپس این دانش‌آموزان به صورت تصادفی به دو گروه، آزمایشی با مداخله روش داویش و گروه با آموزش سنتی تقسیم شدند. پس از اجرای مداخله آموزشی داویش پس‌آزمون روی هر دو گروه اجرا شد و داده‌های حاصل از پیش‌آزمون و پس‌آزمون با استفاده از SPSS نسخه ۱۹ و با آزمون کلموگروف-اسمیرنوف و آزمون t وابسته مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج آزمون t وابسته و نمرات اختلافی دو گروه نشان داد، که میانگین بهبود در گروه داویش (۸/۱۵) در مقایسه با گروه سنتی (۲/۶۷) تفاوت قابل توجهی دارد که این حاکی از تأثیر مداخله درمانی داویش بر بهبود خواندن دانش‌آموزان است ($p < 0/01$).

نتیجه‌گیری: می‌توان نتیجه گرفت که روش داویش با افزایش دامنه دقت و توجه، بهبود حافظه دیداری و درک مطلب، باعث پیشرفت در مهارت خواندن دانش‌آموزان شده است.

کلیدواژه‌ها: خواندن، نارساخوانی، روش داویش، روش سنتی

مقدمه

خواندن یکی از فعالیت‌های بسیار هوشمندانه‌ای است که انسان در طول زندگی یاد می‌گیرد (قره‌گوز و سیف نراقی، ۱۳۸۷) و در میان مهارت‌ها و اکتساب‌های آموزشگاهی در سال‌های اول مدرسه، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ اما علی‌رغم اهمیت آن، کم نیستند کودکانی که پیشرفت خواندن آن‌ها در مقایسه با سن تقویمی، هوش اندازه‌گیری شده و میزان آموزش فرد به طور قابل ملاحظه‌ای پائین‌تر از سطح مورد انتظار است (اهرمی، شوستری، گلشنی و کمرزین، ۱۳۹۰).

ناتوانی‌های یادگیری را به عنوان یک عامل روان‌شناختی که مانع پیشرفت تحصیلی کودک در مدرسه می‌شود تعریف کرده‌اند (کاربالال مارینو، گاکو آژیتوس، آرس آلوارز، دل ریو گارما، گارسیا کندون، گوئیکوئه کاستانو، پنا نیتو^۱، ۲۰۱۸). ناتوانی‌های یادگیری به دو دسته اصلی تقسیم می‌شوند: ناتوانی‌های یادگیری تحولی و ناتوانی‌های یادگیری تحصیلی (اهرمی و همکاران، ۱۳۹۰). ناتوانی‌های یادگیری تحصیلی ممکن است خود را به صورت اختلال در خواندن، نوشتن، ریاضی، سخن گفتن، گوش دادن و فکر کردن نشان دهد (پترز، اسمیت، کاسل، هاگان، مکی، ون متر، بریسنو، رایان، ولدون، وایزنباک، استارکمن، لانگنکر^۲، ۲۰۱۸). شیوع اختلال‌های یادگیری خاص حدود ۵-۱۵ درصد کودکان ابتدایی را در بر می‌گیرد. این افراد دارای مشکلاتی در زمینه‌های حافظه دیداری و شنیداری، هماهنگی دیداری-حرکتی، سبک یادگیری، بیش‌فعالی و بی‌قراری هستند که پیشرفت تحصیلی آن‌ها کمتر از سطح هوشی و سن آن‌هاست

(تیموری، رضایی، محمدزاده، ۱۳۹۸). این ضعف در مهارت‌های شناختی باعث ضعف در مهارت‌هایی مثل خواندن می‌شود که در اصطلاح نارساخوانی می‌گویند که ۷۵ درصد کودکان و نوجوانان با ناتوانایی یادگیری دچار نارساخوانی هستند (محمد زاده و فرامری، ۱۳۹۸).

اختلال خواندن در پنجمین ویرایش راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی با علائمی همچون کند، اشتباه، به سخنی خواندن کلمات، مشکل در درک مطلب آنچه خوانده است و مشکلات در هجی کردن کلمات شناخته می‌شود (انجمن روان پزشکی آمریکا^۳، ۲۰۱۳). عوامل متعددی در شکل‌گیری اختلال خواندن نقش دارد که از آن جمله می‌توان به عوامل ژنتیکی، عصب‌شناختی، شناختی و محیطی اشاره کرد (بیات مختاری، یوسفی، زارع، نجاتی، ۱۳۹۶). نارساخوانی به مشکلاتی در صحت و روانی خواندن و هجی کردن کلمات برمی‌گردد و در بیشتر موارد، نارساخوانی به وسیله نقص دیداری مشخص می‌شود (سیاهکلرودی، علیزاده، کوشش، ۱۳۸۸). برخی پژوهشگران معتقدند توانایی حرکات چشمی به مهارت درست خواندن دانش‌آموزان کمک می‌کند، در حالی که دانش‌آموزان نارساخوان در سامانه دیداری مشکلاتی دارند. بیشتر آن‌ها تثبیت دوجسمی ناپایداری دارند و همین باعث می‌شود تمرکز کمتری روی واژگان داشته باشند و حروف را درهم ببینند. همچنین عملکرد توجه انتخابی شنیداری گوش راست و گوش چپ در دانش‌آموزان نارساخوان در سطح معناداری پایین‌تر از کودکان عادی است (مؤمنی، ملک-پور، عابدی، ۱۳۹۸).

¹ - Carballal Marino, Gago Ageitos, Ares Alvarez, Del Rio Garma, Garcia Cendon, Goicoechea Castano, Pena Nieto

² - Peters, Smith, Kassel, Hagan, Maki, Van Meter, Briceno, Ryan, Weldon, Weisenbach, Starkman, Langenecker

³ - American Psychiatric Association

تحصیلی کودکان به مراتب تأثیر بیشتری نسبت به روش‌های سنتی دارد. مارشال، اسمیت و بورگر-اسمیت^۶ (۲۰۰۹) در مرکز تصحیح نارساخوانی دیویس در کانادا بیش از ۳۶۰ درمان‌جو را تحت بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که این افراد پیشرفت‌هایی را در همه چهار سطوح خواندن (خواندن کلمات، قافیه-ها، درک کلمه و درک متن) به دست آورده‌اند. همچنین در بررسی سطح پیشرفت افراد با توجه به سن، کودکان ۸ تا ۱۲ ساله پیشرفت بالاتری را نسبت به سایر گروه‌های سنی داشتند. واه^۷ (۲۰۱۰) مطالعه موردی از روش تصحیح نارساخوانی داویس را بر روی کودکی انجام داد. او گزارش داد که این کودک توانست با موفقیت نقطه موقعیت‌یابی داویس را برای کنترل کارکرد ذهنش به کار ببرد. همچنین تسلط بر نشانه‌های داویس به او در معکوس کردن حروف کمک کرد، تمرین‌های خواندن داویس نیز به او کمک کرد تا عادتش را از جهیدن در حین خواندن تغییر دهد.

از آنجا که در خصوص تأثیر روش داویس بر بهبود خواندن دانش‌آموزان، پژوهش‌های داخلی اندکی انجام شده بود؛ بنابراین هدف پژوهش حاضر، مقایسه تأثیر راهبرد آموزشی داویس با آموزش سنتی در بهبود خواندن دانش‌آموزان پسر نارساخوان پایه دوم ابتدایی بود.

روش

طرح پژوهش حاضر از نوع نیمه‌آزمایشی شامل پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود و جامعه‌ی آماری را کلیه دانش‌آموزان پسر پایه‌ی دوم دبستان شهرستان

داویس بیان کرد افراد نارساخوان گم‌گشتگی را تجربه می‌کنند و این امر به ادراک تحریف شده و اشتباه‌هایی در خواندن و هجی کردن منجر می‌شود. او آستانه گم-گشتگی را عامل اصلی در این سردرگمی‌ها می‌داند (داویس^۴، ۲۰۰۲). داویس به دو دلیل دیدگاه خود را متفاوت می‌داند؛ نخست اینکه بر ادراک تأکید داشته است و دوم اینکه چون خود فردی نارساخوان بوده، تجارب مستقیم و بی‌واسطه‌ای از این حالت داشته است. داویس بیان کرد کلماتی که عینی تلقی می‌شوند، مشکل کودکان نارساخوان نیست، بلکه مشکل در کلمات راه-انداز است؛ زیرا کودکان نمی‌توانند معانی آن را تصور کنند. داویس سه مؤلفه را به وجودآورنده نشانه‌های نارساخوانی می‌داند: شیوه خاص تفکر (تفکر تصویری)، توانایی طبیعی برای تحریف ادراکی (جابه‌جایی چشم ذهن) و شیوه خاص واکنش به این تحریف‌ها (داویس، ۲۰۰۶).

کالاهان^۵ (۲۰۰۱) در مقایسه تأثیر روش داویس با آموزش سنتی مدارس دریافت کودکانی که با روش داویس آموزش دیده بودند، در برنامه خواندن پیشرفت بالاتری نسبت به کودکان با برنامه سنتی داشتند و با مداخله روش داویس مهارت‌های تحصیلی این کودکان رشد مناسبی یافت و گم‌گشتگی و تحریف در ادراک خواندن و نوشتن آنان نیز از بین رفت. نتایج پژوهش فیضی پور و اخوان‌تفتی (۱۳۸۴) بر روی ۴ دانش‌آموز پایه چهارم شهرستان ارومیه در مقایسه تطبیقی سطح اثربخشی روش داویس با شیوه‌های سنتی مرسوم به ویژه روش فرنالد دریافت که روش داویس در افزایش سطح مهارت خواندن و پیشرفت

^۶- Marshall -Smith & Borger-Smith

^۷- Wah

^۴- Davis

^۵- Callahan

رشتخوار در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ تشکیل دادند. از بین پایه‌های دوم دبستان به طور تصادفی سه کلاس ۳۰ نفره انتخاب شد و از بین ۱۵ نفر از دانش‌آموزانی که بر اساس روخوانی کتاب درسی، کارنامه، کارت سنجش سلامت سال اول ابتدایی و چک‌لیست بررسی نشانگان نارساخوانی، دارای اختلال خواندن تشخیص داده شده بودند، به طور تصادفی ۱۰ نفر را انتخاب کردیم سپس این دانش‌آموزان به صورت تصادفی به دو گروه، آزمایشی (با مداخله روش داوینس) و گروه کنترل (سنتی) تقسیم شدند. هر گروه شامل ۵ دانش‌آموز پسر بود.

سپس گروه آزمایشی به مدت ۱۰ جلسه و در هر هفته یک تا دو جلسه ۳۰ دقیقه‌ای آموزش خاص خود را دریافت نمود که خلاصه‌ی جلسات آموزش به روش داوینس در جدول شماره ۱ آمده است و گروه کنترل (سنتی) غیر از آموزش مرسوم مدرسه‌ای آموزش خاص دیگری دریافت نکرد. بعد از اتمام مداخلات گروه آزمایشی، پس‌آزمون روی هر دو گروه اجرا شد و داده‌های حاصل از پیش‌آزمون و پس‌آزمون با استفاده از spss نسخه ۱۹ و با آزمون کلموگروف-اسمیرنوف و آزمون t وابسته مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

جدول ۱ خلاصه‌ی جلسات آموزشی به روش داوینس

جلسه	محتوای جلسات
جلسه اول	تمرینات تمرکز، پرت کردن حواس و دوباره تمرکز روی محرک مدنظر.
جلسه دوم	رها سازی: بستن چشم و تصویر سازی بر خلاف آنچه در اطراف رخ می دهد.
جلسه سوم	تمرینات موقعیت یابی یا جهت یابی: با چشم بسته مکان اشیا را پیدا می کرد و تمرینات مشابه.
جلسه چهارم	تمرکز روی نقطه‌ای و تعادل روی یک پا و تمرینات مشابه
جلسه پنجم	جهت یابی: دانش آموز توپ‌های هم‌زمانی که به طرفش پرتاب می شد را یکی در یک دست و دیگری را در دست دیگر می گیرد.
جلسه ششم	تسلط بر حروف الفبا: به این صورت که دانش آموز حروف الفبا را با خمیر مدل سازی می ساخت، سپس حروف موردنظر را در متن‌های مختلف پیدا می کرد و دور آن خط کشید.
جلسه هفتم	تسلط بر نمادها: از دانش آموز خواسته می شد علائمی مانند علامت سؤال، دو نقطه، ویرگول و غیره را با خمیر بسازد و روی کاغذی که نام علامت موردنظر روی آن نوشته شده است، قرار دهد، سپس همین علائم را در متن‌های مختلف پیدا کرد.
جلسه هشتم	دانش آموز حروف یک کلمه را تشخیص داده و آن‌ها را بدون صداکشی می خواند، در صورت اشکال کلمه را پس از درمانگر تکرار می کرد. پس از این تمرین اگر دانش آموز کل کلمه را برانداز کرد و نمی توانست آن را درست بخواند، دوباره آن را نگاه و سپس هجی می کرد.
جلسه نهم	دانش آموز کاغذ را جهت آشکار کردن تک واژه‌ها و خطوط متن حرکت می داد. بعد از این تمرین کاغذ از سمت راست به چپ حذف می شد و فقط برای آشکار ساختن خط موردنظر سایر سطرها را با کاغذ می پوشاند.
جلسه دهم	در این جلسه هدف خواندن، درک و فهم متن خوانده شده بود. به این صورت که دانش آموز متنی را می خواند و معنی چند کلمه از او پرسیده می شد (مثلاً کاشف، قضاوت، ناهموار، غلظت) اگر معنی کلمه را نمی دانست معنی آن را از فرهنگ لغت پیدا می کرد (مثلاً از فرهنگ لغت معنی کاشف که آشکار کننده است را پیدا کند و هم خانواده‌های آن را نیز یاد بگیرد).

ابزار

چک لیست بررسی نشانگان نارساخوانی: برای شناسایی دانش آموزان نارساخوان از چک لیست بررسی نشانگان نارساخوانی ۲۷ گویه که توسط سلیمی تیموری (۱۳۸۶) با هدف شناسایی و تشخیص دانش آموزان مقطع ابتدایی که در معرض خطر ابتلا به ناتوانی و مشکلات خواندن هستند، استفاده شد. این پرسشنامه فرم معلم بوده که باید توسط معلم با توجه به شناختی که از دانش آموز دارد در پیش آزمون و پس آزمون تکمیل و ارزیابی شود. نمره گذاری پرسشنامه به صورت بلی و خیر است. جهت بررسی پایایی این چک لیست از آلفای کرونباخ استفاده شد و ضریب به دست آمده ۰/۸۲ بود که نشان می دهد چک لیست فوق ابزاری پایاست. روایی این چک لیست را ۵

متخصص شاغل در مراکز ناتوانی های یادگیری که در رابطه با شناسایی و درمان نارساخوان ها فعالیت داشتند تأیید شد (میکاییلی و فراهانی، ۱۳۸۴). همچنین روایی محتوایی پرسشنامه توسط اساتید دانشگاه تربیت معلم تأیید شده است و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ ذکر شده است (سلیمی- تیموری، ۱۳۸۶).

یافته ها

مطالعه حاضر را ۱۰ نفر از دانش آموزان پسر نارساخوان پایه دوم دبستان در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ تشکیل داده بودند. یافته های توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار بهبود خواندن گروه داوینس و سنتی، در مرحله پیش- آزمون، پس آزمون در جدول شماره ۲ آورده شده است.

جدول ۲ آماره های توصیفی

بهبود خواندن	زمان	تعداد	میانگین	انحراف معیار
گروه آموزش به روش داوینس	پیش آزمون	۵	۵/۴۸	۲/۶۰
	پس آزمون	۵	۱۳/۶۳	۱/۸۶
گروه سنتی	پیش آزمون	۵	۸/۱۵	۳/۲۳
	پس آزمون	۵	۱۰/۸۲	۳/۵

نتایج آماره های توصیفی نشان می دهد میانگین پس آزمون (۱۳/۶۳) و پیش آزمون (۵/۴۸) در گروه آموزش به روش داوینس تفاوت قابل ملاحظه ای با هم دارد. در حالی که میانگین پس آزمون (۱۰/۸۲) و پیش آزمون (۸/۱۵) در

گروه سنتی تفاوت قابل ملاحظه ای با هم ندارند. برای بررسی نرمال بودن مفروضه از آزمون کلموگروف- اسمیرنوف استفاده شد. نتایج این آزمون در جدول ۳ گزارش شده است.

جدول ۳ بررسی وضعیت نرمال بودن متغیر بهبود خواندن

بهبود خواندن	زمان	آماره	سطح معناداری
گروه سنتی	پیش آزمون	۰/۴۶۸	۰/۹۸۱
	پس آزمون	۰/۵۹۵	۰/۸۷۰
گروه آموزش به روش	پیش آزمون	۰/۵۱۹	۰/۹۵۱

داوینس	پس‌آزمون	۰/۵۲۹	۰/۹۴۲
نتایج جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که توزیع نمرات در دو گروه داوینس و سنتی نرمال است. برای بررسی تأثیر آموزش به روش داوینس و روش سنتی بر بهبود خواندن	دانش‌آموزان نارساخوان پایه دوم دبستان، از آزمون t استفاده شد و نتایج در جدول شماره ۴ ارائه شده است.		

جدول ۴ نتایج آزمون t وابسته برای دو گروه

میانگین	انحراف معیار	آزمون تی	درجه آزادی	سطح معناداری
پیش‌آزمون-پس‌آزمون گروه داوینس	۸/۱۵	۲/۷۲	۶/۶۹	۴
پیش‌آزمون-پس‌آزمون گروه آموزش سنتی	۲/۷۶	۰/۶۶	۹	۴

هدف این پژوهش بررسی و مقایسه اثربخشی راهبرد آموزشی داوینس و آموزش سنتی بر پیشرفت مهارت‌های خواندن و درک مطلب دانش‌آموزان نارساخوان بود. یافته‌های پژوهش حاصل از آزمون T وابسته نشان داد که آموزش داوینس در افزایش مهارت خواندن دانش‌آموزان نارساخوان پسر پایه‌ی دوم ابتدایی تأثیر قابل‌توجهی نسبت به آموزش سنتی دارد که این با یافته‌های مختلفی همسو است. به عنوان مثال؛ نتایج پژوهش‌های کالاهان (۲۰۰۱)، مارشال، اسمیت و بورگر- اسمیت (۲۰۰۹)، امبروس و چانگ^۸ (۲۰۱۱) حاکی از اثربخش بودن روش داوینس در درمان نارساخوانی دانش‌آموزان است. واه (۲۰۱۰) مطالعه‌ی موردی از روش تصحیح نارساخوانی داوینس را بر روی کودکی انجام داد. او گزارش داد که تسلط بر نشانه‌های داوینس به او در معکوس کردن حروف کمک کرد و عادتش را از جهیدن در حین خواندن تغییر داد. لای‌وال^۹ (۲۰۱۰) با استفاده از راهبردهای داوینس جهت تصحیح

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که آموزش به روش داوینس در سطح معناداری (۰/۰۱ < p) بر بهبود خواندن دانش‌آموزان پایه دوم دبستان مؤثر است؛ بنابراین، نتایج حاکی از این است که آموزش به روش داوینس موجب بهبود خواندن در دانش‌آموزان پسر نارساخوان پایه دوم دبستان شده است. نتایج جدول ۴ همچنین نشان می‌دهد که آموزش سنتی در سطح معناداری (۰/۰۱ < p) نیز بر بهبود خواندن دانش‌آموزان پایه دوم دبستان مؤثر است؛ بنابراین، نتایج حاکی از این است که آموزش سنتی نیز موجب بهبود خواندن در دانش‌آموزان نارساخوان پایه دوم دبستان شده است. همچنین مقایسه میانگین‌های اختلافی دو گروه، گواه بر این است که بین گروه آموزش به روش داوینس (۸/۱۵) در مقایسه با گروه آموزش سنتی (۲/۶۷) تفاوت معناداری وجود دارد که با مقایسه میانگین نمرات دو گروه مشخص می‌شود که گروه آموزش به روش داوینس در بهبود خواندن دانش‌آموزان نارساخوان مؤثرتر بوده است.

بحث

^۸- Ambrose & Chong,

^۹- Lay Wahl

اغتشاش ادراک تأکید دارد و در بهتر خواندن دانش-آموزان نارساخوان مؤثر واقع شده است. این شیوه به دلیل به کارگیری قوه خلاقیت فراگیر، استفاده از راهبردهای تصویرسازی از جذابیت بالایی برخوردار است و با استفاده از این روش، یادگیری همراه با درک و فهم، جایگزین یادگیری مبتنی بر محفوظات می‌گردد. می‌توان نتیجه گرفت که روش داوینس به درک این موضوع که نارساخوانی به علت آسیب یا ضایعه مغزی نیست، بلکه یک نارسایی ادراکی است کمک می‌کند. کودکان نارساخوان می‌توانند ادراک‌های حسی خود را به صورت ناخودآگاه تغییر دهند و این توانایی اغلب در رشد مهارت‌های تحصیلی مناسب، تأثیر زیادی دارد.

نتیجه‌گیری

با توجه به داده‌های به دست آمده می‌توان نتیجه گرفت که روش داوینس با افزایش دامنه دقت و توجه، بهبود حافظه دیداری، کل‌نگری و درک مطلب، باعث پیشرفت در مهارت خواندن دانش‌آموزان شده است. از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، اجرای آن روی دانش-آموزان پسر بوده و در تعمیم نتایج روی دانش‌آموزان دختر باید احتیاط کرد. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی از حجم نمونه بزرگ‌تری استفاده شود.

سپاسگزاری

مقاله حاضر بخشی از پایان‌نامه دوره ارشد به شماره کد تصویب پایان‌نامه ۴۲۱۰۴۰۱ در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه سمنان است. بدین‌وسیله از استاد راهنما و مشاور، ریاست آموزش و پرورش رشتخوار و مدیر مدرسه شهید هاشمی و معلمان پایه دوم این مدرسه

نشانه‌های نارساخوانی نشان داد مشاوره موقعیت‌یابی داوینس در اصلاح مشکلات ادراک دیداری و بهبود مهارت‌های خواندن و نوشتن و تسلط نمادین در بازشناسی و تصحیح وارونه‌سازی واژه‌ها به کودکان نارساخوان کمک می‌کند و همچنین نتایج پژوهش فیضی پور و اخوان تفتی (۱۳۸۴) بر روی ۴ دانش‌آموز پایه چهارم شهرستان ارومیه در مقایسه تطبیقی سطح اثربخشی روش داوینس با شیوه‌های سنتی مرسوم به ویژه روش فرنالد دریافت که روش داوینس در افزایش سطح مهارت خواندن و پیشرفت تحصیلی کودکان به مراتب تأثیر بیشتری نسبت به روش‌های سنتی دارد. نتایج پژوهش‌های شایان، اخوان تفتی و عشایری (۱۳۸۹)، نشان می‌دهد آموزش تصحیح نارساخوانی داوینس باعث بهبود خواندن بزرگسالان می‌شود. نتایج پژوهش حیدری، شاه میوه اصفهانی، عابدی و بهرامی‌پور (۱۳۹۱) نشان می‌دهد که تمرین‌های داوینس با تأکید بر جنبه‌های اساسی خواندن که شامل حرکت چشم در سطح واژه، دیدن واژه به صورت کل، شناسایی حروف مجزا به دنبال هم به صورت یکپارچه، موجب بهبودی دانش‌آموزان در خرده مقیاس‌های خواندن واژه‌ها و زنجیره واژه‌ها شده است. همچنین پژوهش‌های خدا مهری و همکاران (۱۳۹۵)، اعظمی و صادقی (۱۳۹۶)، ریاحی و تجربه کار (۱۳۹۶)، شیدایی و همکاران (۱۳۹۷)، مؤمنی و همکاران (۱۳۹۸)، اسکندری و همکاران (۱۳۹۸) شریفی و همکاران (۱۳۹۸) نشان می‌دهند که روش آموزش داوینس بر بهبود خواندن دانش‌آموزان نارساخوان مؤثر بوده است که نتایج این پژوهش‌ها با یافته‌های پژوهش حاضر همسو است. در کل روش داوینس بر شناخت و خواندن کلمات به صورت کلی، حفظ توجه، جلوگیری از حواس‌پرتی و

Psiquiatria Infantil de la Asociacion Galega de Pediatría de Atención Primaria (AGAPap). Prevalence of neurodevelopmental, behavioural and learning disorders in pediatric primary care. *Anales de Pediatría* (English Edition), in press, corrected proof, Available online 24 July 2018. 89(3), 153-161.

Davis KD. (2002). *The gift of dyslexia*. California: AbilityWorkshop Press.

Davis RD. (2006). Davis Dyslexia Association International. Positive aspects of dyslexia. Retrieved December 11, 2007 from <http://www.dyslexia.com/qagift.htm>.

Eskandari S, Kakabarai K, Hosseini SA, Amiri H. (2020). The effectiveness of Davis teaching on improving reading skills, planning and organizing students with learning disabilities. *Empowerment of Exceptional Children*, 10 (3), 45-54. (In Persian)

Faizipour H, Akhavan Tafti M. (2005). Investigating the Effect of Dissatisfaction Correction Method on Increasing Reading Skills. (In Persian)

Heydari T, Shah Miwe Esfahani A, Abedi A, Bahramipour M. (2012). Comparison of the effectiveness of Fernald's and Davis' method on reading performance of dyslexic students. (In Persian)

Khodamehri F, Masouleh SM, Khosrow Javed M, Fallahi M. (2015). The effectiveness of Davis's dyslexia correction method on the reading performance of male students with dyslexia. *Quarterly Journal of Child Psychological Transformation - the period 2*, Number 1. (In Persian)

Khoshroo M, Rezaei MA, Taleh Pasand S. (2016). Investigating the effect of phonological awareness and Davis on improving the reading of second grade dyslexic students, M.Sc. Thesis, Semnan University. (In Persian)

Lay Wahl L. (2010). *The Davis Model of Dyslexia Intervention: lessons from one child school of educational studies*, 18, 133-139.

Marshall A, Smith L, Borger-Smith S. (2009). *Davis Program Average Reading Gains*. Retrieved June 26, 2010 from *Dyslexia*, the

که ما را در انجام این پژوهش یاری نمودند، صمیمانه تشکر می‌نمایم.

References

Ahromi R, Shushtari M, Golshani Manzeh F, Kamarzin H. (2011). Effectiveness of teaching accuracy on the ability to read dyslexic female students in the third grade of elementary school in Isfahan. (In Persian)

Ambrose PP, Chong LS. (2011). Effects of Clay Modeling Program on The Reading Behavior of Children with dyslexia: A Malaysian Case Study. *The Asia- Pacific Education Research*. 23(3), 999-993.

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders*. Washington DC: American Psychiatric Association.

Azami E, Haj Sadeghi Z. (2017). Comparison of the effectiveness of neurofeedback and Davis treatment methods on dyslexic student reading performance. *Zanko Journal of Medical Sciences*, 18 (58), 1-14. (In Persian)

Bahari Qaregoz A, Seif Naraghi M. (2008). The effectiveness of Sinai training in reducing reading errors in dyslexic children. *Journal of Psychology of Inadequacy*, (16) pp. 353-343.. (In Persian)

Bayat Mokhtari L, Yousefi AR, Zare H, Nejati V. (2018). The effect of direct electrical electrical stimulation of the brain on the skull and cognitive and cognitive training on improving the auditory function of dyslexic children's working memory. *Journal of Exceptional Children*, 17 (4), 37-48. (In Persian)

Callahan RT. (2002). *A multidimensional approach to dyslexia: Does locus of control and self-esteem increase with a perceived increase in reading skills*. Dissertation Abstracts International.

Carballal Marino M, Gago Ageitos A, Ares Alvarez J, Del Rio Gama M, Garcia Cendon C, Goicoechea Castano A, Pena Nieto J. (2018). En representación del Grupo de Trabajo de

- Gift.URL:
<http://www.dyslexia.com/science/results.htm>
- Mikaili Manie F, Farahani MN. (2005). Investigating the phonological phonological processing model of reading in normal and dyslexic primary school students. Research in the field of exceptional children: the period 5, Number 4 (Sequence 18); Pp 379–416. (In Persian)
- Mohammadzadeh A, Faramarzi S. (2019). The effectiveness of monogamous awareness training through play on the dyslexia of people with special learning disabilities. Linguistics, 11 (32), 7-26. (In Persian)
- Momeni Shahraki F, Malekpour M, Abedi A, Faramarzi S. (2018). Comparison of the effectiveness of psychological neurological interventions and Davis method on reading performance of dyslexic first and second grade elementary school students. Journal of Psychological Neurology, 4 (12), 153-174. (In Persian)
- Peters AT, Smith RA, Kassel MT, Hagan M, Maki P, Van Meter A, Briceno EM, Ryan KA, Weldon AL, Weisenbach SL, Starkman MN, Langenecker SA. (2018). A pilot investigation of differential neuroendocrine associations with fronto-limbic activation during semantically-cued list learning in mood disorders. Journal of Affective Disorders. 239(3), 180-191.
- Salimi Teymouri B. (2008). Investigation of the effect of Delacato's neuromuscular therapy on the developmental dyslexia of female elementary school students in Boroujerd city in the academic year of 2006-2008. Master Thesis - Teacher Training University of Tehran, 2007. p 106. (In Persian)
- Samhsiahkordi L, Alizadeh H, Kooshesh M. (2009). The effect of visual perception skills training on improving reading performance in dyslexic students. Cognitive Science News, 11, (2). Pp 63-72. (In Persian)
- Sharifi A, Alizadeh H, Ghobari Bonab B, Farokhi NA. (2019). Comparison of the performance profile of children with dysfunction / attention deficit / hyperactivity disorder and children with special learning disabilities compared to normal children: with emphasis on the lack of correlation between the two disorders. Empowerment of Exceptional Children, 10 (1), 28-44. (In Persian)
- Shayan N, Akhavan Tafti M, Ashayeri H. (2010). The effect of Davis repair method on improving adult dyslexia. (In Persian)
- Sheydaie Firoozabadi T, Tajrobekar M, Tohidi A. (2018). The effect of Davis teaching method on reading skills and creativity of dyslexic students. Child Mental Health (2) 5., 180 – 170. (In Persian)
- Tajmir Riahi R, Tajrobekar M. (2017). Comparison of the effectiveness of Davis method by combining two methods of Davis and Sina on improving the reading performance of dyslexic female students. Journal of Disability Studies (Scientific-Research), 7, 91-91. (In Persian)
- Teymouri L, Rezaei A, Mohammadzadeh A. (2020). Comparison of hope, motivation for academic achievement and academic self-concept in students with and without special learning disabilities. Learning Disabilities, 9 (2), 7-35. (In Persian)
- Wah LL. (2010). The davis Model of dyslexia Intervention: Lessons from one child. Editorial Board.